

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1984/152
KARAR NO : 1984/417

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmayan suçlara ait davaların Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Eyüp Sayılı ve arkadaşları

O L A Y : 9-1-1980 günü, sanıklar Turan Öztürk ve Eyüp Sayılı'nın, Tarsus'ta yakınıcı Remzi Asutay'ın kuyumcu dükkânına gelerek silâh zoru ile 4 kg.civarında altını gasp ettikleri, bu altınları sanık Ali Yaşar'ın öteki sanıklara sattığı, böylece sanıkların silâhlı gasp, TCK.nun 296/1.maddesini ihlâl ve cürüm eşyasını satın almak suçlarını işledikleri ileri sürülerek eylemlerine uyan TCK.nun 497/1., 522., 525., 296/1. ve 512/1., 522.maddelerine göre cezalandırılmaları istemiyle Tarsus C.Savcılığı'nca 26-9-1980 günlü, 1980/1341 sayılı iddianame ile haklarında kamu davası açılmıştır.

Tarsus Ağır Ceza Mahkemesi: 12-10-1983 gününde, 1980/190, 1983/129 sayı ile; sanıklardan Eyüp Sayılı hakkında Adana Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi'nin 1983/339 esasına kayıtlı ve THKP/C-Dev-Yol örgütü içinde faaliyette bulunmak suçundan dava bulunduğu, bu dava ile birleştirilmek üzere iş bu dava hakkında görevsizlik kararı verilmesinin, Adana Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi'nce 4-10-1983 gün, 1983/356-359 sayılı müzekkere ile istendiği ve bu nedenle davada mahkemelerin görevsiz bulunduğu,

Adana Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi: 27-4-1984 gününde, 1984/111-127 sayı ile; sanık Eyüp Sayılı'nın; mahkemelerinin 1983/339 esasına kayıtlı dava dosyasında sanık olmayıp, bu davaya ait iddianamede isminin geçtiği ve firarda olması nedeniyle savcılıkca tefrik kararı verildiği, gasp sanıklarının polisçe alınan ifadelerinde mağdur ve tanık beyanlarında; soygunun siyasal veya ideolojik amaçla yapıldığını gösteren bulguya rastlanmadığı, bu durumda suçun, sıkıyönetim ilân ve faaliyetleri ile ilgisinin bulunmadığı, öteki sanıkların suçları ile ilgili davaya bakmanın dahi mahkemelerinin görevine girmediği ve her yönü ile davanın mahkemelerinin görevi dışında kaldığı,

Gerekçeleri ile görevsizlik kararı vermişlerdir.

Böylece; her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları nedeniyle olumsuz görev uyuşmazlığı oluşmuş ve dosya bu uyuşmazlığın çözümü için Adana Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı'nın 29-8-1984 günlü, 1984/176-111 sayılı yazısı ile Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

.... /

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y.İsmet Ayer, Mustafa Aksoy, Türkân Güven, Necati Karakış, Yavuz T.Özgen ve Muammer Aksüt'ün katılmaları ile yaptığı, 8-10-1984 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M.İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioğlu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Önder Ayhan'ın Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

Suç; 12-9-1980 günü sıkıyönetim kapsamına alınan Mersin ili Tarsus ilçesinde, 9-1-1980 gününde, yani sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlenmiştir.

İncelenen dosya içeriğine, gasp suçu sanıkları Turan Öztürk ve Eyüp Sayılı'nın ve olayın mağdur ve sanıklarının ifadelerine göre; suçun, siyasal veya politik bir amaçla veya bir örgüte maddi olanak sağlamak için işlendiğini gösteren somut kanıt bulunmamakta ve bu yönüyle suç, sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin nitelik taşımamaktadır.

1402 sayılı yasa'nın 13.maddesine göre, sıkıyönetim ilânından üç aydan önce işlenen suçlara sıkıyönetim askeri mahkemelerinde bakılabilmesi için suçun, sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olması gerekir.

Oysa, yukarıya açıklandığı gibi suç, sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmadığından, 1402 sayılı yasa'nın 13.maddesindeki ön koşul gerçekleşmemiştir.

Öte yandan sanıklardan Eyüp Sayılı hakkında, firarda olması nedeniyle Askeri Savcılıkca tefrik kararı verilip bu sanık hakkında askeri mahkemede açılmış bir davada olmadığından, olayda şahsi ve fiili bağlantı koşulunun da gerçekleştiği söylenemez.

Açıklanan nedenlerle, davanın Adli Yargı yerinde görülmesine ve Tarsus Ağır Ceza Mahkemesi'nin 12-10-1983 günlü, 1983/190, 1983/129 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle, Tarsus Ağır Ceza Mahkemesi'nin 12-10-1983 günlü, 1980/190, 1983/129 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 8-10-1984 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Servet Tüzün

(Handwritten signature of Servet Tüzün)

Üye
Y.İsmet Ayer

(Handwritten signature of Y.İsmet Ayer)

Üye
Mustafa Aksoy

(Handwritten signature of Mustafa Aksoy)

Üye
Türkân Güven

(Handwritten signature of Türkân Güven)

Üye
Necati Karakış

(Handwritten signature of Necati Karakış)

Üye
Yavuz T.Özgen

(Handwritten signature of Yavuz T.Özgen)

Üye
Muammer Aksüt

(Handwritten signature of Muammer Aksüt)

S.Y.

(Handwritten signature of Servet Tüzün)
Başkan

17/10